

ХАЙГЫЛ ЧЫЛАРНЫҢ КИРЖИЛГЕЗИ-БИЛЕ

НЕМЕЛДЕ ХҮЛЭЭЛГЕЛЕР

Республиканың таралган өскө бүгүчөндө ишканалары, Кизил районунун совхозтарынын таралган өскө бүгүчөндө ишканалары, Кизил районунун совхозтарынын таралган өскө бүгүчөндө ишканалары, Кизил районунун совхозтарынын таралган өскө бүгүчөндө ишканалары...

кол инспектору Т. А. Хунаев «Х Улуг хурал» совхозта, кол агроном Н. К. Сат «Шамбалыда», райкукумонун ишканалары, район прокуроору О. П. Губина «Тилелтеде» боғаш өскө-аа ажил-агил-ларда улуучу контроль бөлүктөрүнүн даргалары-биле сыйры харызааалыг ажилда, үнүш-күнөрийн база хиналаларын чорудуу келген. Инеретиниң четпестерин парткомарың боро хуралдарына көдө Советтер кукумонарының база улуучу контроль бөлүктөрүнүн боро кежигүнериниң кир-жилгези-биле сайгарып, чуга-лажып турар.

тер боғаш Садыг мннстер-востунуң базасынче, районот-уолушкы салдычыче, ногаалар чорудуу тура, фактура бижиүйи турган таварыл-лар хиналада үезинде илерези. Ону районуну улуучу кон-троль комитетиниң көдөзө ажил-агил талазы-биле шта-тан дашкар инспектору А. О. Кеуден Тыва АССР-ниң Дээдэ Советиниң депутатиде, ногаа бригадаларың өзө удурутчузу Д. Н. Немцованың кир-жилгези-биле тодараткыш, са-

бас дээш «Шамбалы» сов-хозта улуучу контроль бөлү-күзүдө партбюроунуң уду-рутказы-биле хову бригада-ларына улуучу контрольдуң түр бөлүгүн тургускан. Тур бөлүктүн кежигүнери Куулар Додоо, Тимур Даваа хинала-лары чорударына илелкей-лик киржиң, улуучу контро-ль комитетиниң депутатиде, ногаа бригадаларың өзө удурутчузу Д. Н. Немцованың кир-жилгези-биле тодараткыш, са-

кылган хиналаның түнелен-дө Кизил АТБ-леринде кең-дөзө улуучу контроль бөлү-күзүдө партбюроунуң уду-рутказы-биле хову бригада-ларына улуучу контрольдуң түр бөлүгүн тургускан. Тур бөлүктүн кежигүнери Куулар Додоо, Тимур Даваа хинала-лары чорударына илелкей-лик киржиң, улуучу контро-ль комитетиниң депутатиде, ногаа бригадаларың өзө удурутчузу Д. Н. Немцованың кир-жилгези-биле тодараткыш, са-

Салчак олар хузуунда инек-терни кадарбай, эң салып-каны-биле ажил-агил-ның та-раазын чип, сасы басканы хиналалар көргүскөн. Од дугайында айтырыгы Кур-Чер көдөзө Советиниң кукумонун хуралына чугаалашкыш, ху-да малчы хайгаарайың, тараа сөспө бастырып, үредэң ол малчынарда ажил-агил-га четпестер когаралды төлтөт-төр деп шиптирлээ.

дмн улам илелкейжилер, оң дөзүтүн бедилер ужураулар. Хову шөлдерде айылчы-ларың ажилыга чедикшиң партиа организациаларың болгаш ажил-агил-ларың удуруткучуларың талазы-дан оларга бүгү талаамг дө-күмчө, дузаны көргүскөндө улуу-биле хамааржыр. Тараа-нын чидирини тоовас, ону ху-малавас болгаш техниканы кайы хамаан чок ажилгаар чоруктар дугайында улуучу контрольларның кирген ме-дөзө бурзуң доктаамал кир-чөгөйтө ап, бо талазы-биле буруудуг кижилерге шыңгы хемчеглерин хулулар керек.

ДУЖУТ АЖАЛДАЗЫ: чидириг-биле демисел

дыг организациаларыңче фак-тура бижитимең ногаалар чоруптас дугайында совхозтун дирекциясына айтырыгы тургускан, ону чорумчуткан. Дужут ажаал алышканын баштайгы хунеринде «Шамбалы», «Тилелте» сов-хозтарың дужут ажаалда-рында киржиң турар комбай-нерлеринде кестимең селде-леск» чөдөрүн чамдык ка-залар азыл дөзүлөт келетери-ниң улашкыларында тараа-ның чөдө төктү бээр дээр чөдөрлөри эң дугаалаан фа-ктура, козайчылар автома-шиналарың кузобтарың азыл-агил-ларда тигериң сым-бай турган таварылгалар ба-зар турар.

Тарааның чидирин болду-руу байлаа болгай. Ону кияң буруу камгалап, хумалаар ужурау. Илалы турбуже чам-дык кижилер ону тоомчага ал-бас чоруктар база барың улуучу контрольларның хина-лалары илереткен. Чижээ, «Шамбалы» совхозтун хой-жазуу О. Курбаа, «Тилелте» совхозтун хойжазуу О. Ба-дам-Төрө, О. Давы-Серек, А.

гадаларга база бар болгула-лын илереткеч, совхозтун тех-никниң чөдөлөшүн хуралына партиа комитетиде катый чугаалажып, техникниң чөдө-лөшүн шиптириниң тус-тус бригадаларда механизаторлар-га дыналып, тараа чидирин болдурубас дугайында киж-и бурзуңуң харысгалзын бе-диккен.

Тараа дээрге бүтүдөниң ал-дын байлаа болгай. Ону кияң буруу камгалап, хумалаар ужурау. Илалы турбуже чам-дык кижилер ону тоомчага ал-бас чоруктар база барың улуучу контрольларның хина-лалары илереткен. Чижээ, «Шамбалы» совхозтун хой-жазуу О. Курбаа, «Тилелте» совхозтун хойжазуу О. Ба-дам-Төрө, О. Давы-Серек, А.

айтырыга бригадир мыңчаар харысалаан. — Мээң-биле кады оро-дол кой чылдарда кады ажил-лап келген коочун сийгичилер Амырбае Кырлыг, Алай Хо-мушкы, Каттангы Хоумуш болгаш комсомолчулардан Светлана Ламажык, Андрей Хертек, пионерлерди Алек-сандра Чалбак, Салбакбай Салчак, Андрей Семсе-оол болгаш өскөдөрүн-дө оол болур.

— Сигениң ам-даа улаштыр көер силер ийлаа, ала? — Ияе, немей кезер бис. Эрткен чылын койчут кая-лашкы турда беэня 64 тон-на сигени белеткөп алган болгай бис. Бо чылын сие-нел-даа, тарааның-даа үнүш-дүжүдү багай өвөс-тир. Ын-чанташ бо чылын эрткен чылдаазыннан элзэн хей сөг-гөни белеткөш, кышталар-га чедирин алыр деп сору-лган салып турар бис—деп, бригадир бузура-биле хары-тып кезип турар.

К. МОНГУШ,
Кизил районунуң улуучу контроль комитетиниң дар-газы.

ТЕМП ООЖУМНАВАН

Ниятиниң малыга чөмөр белеткээр талазы-биле эртен шалпын аялда ушкун он хо-нулда Чөвн-Хемчик ажил-чиликтери барың аюга со-циалистниң чарыштын тиле-кчиң болуп үнгөн. Ол район-дук он ажил-агил-ның ады-зы—«Октябрь 30 чылы», «Сүт-Хөл», «Искра», «Алдан-Ма-дыр», «Болышени», Кара Марк аттыг совхозтар сиең белеткелерин планирениң 101—125 хуу чедир күөсеткелле. Район ниятин-биле сиең белеткелерин планирениң 97,3 хузуун күөседип алган.

Шынара-ажылан көрүнүү КОЛ УГЛАНЫШКЫН

Эки шынарыг продукция-ны бугураи көвүдөзү тузуу-ла бугураиң аяктыктын улам-на бедилер. Эки шына-рыг продукция бугураиң аяк-тыктын бугураиң аяктыктын чонкуу амиларының деп-нели бедилерине база дуза-лар. Ону беш чыл—шына-рың болгаш аяктык чорук-туң беш чыл. Ичигаш ажилың бугураиң, коллек-тив бугураиң аяк тодаргай салымшыкы чугула. Шак ол нияти соругуласты чугула-лап тура, бугураиң аяк-тыктын болгаш ажилын шына-рың бедилерин чедип алы-ры ажил-агил кижилерин ажилдаан, оларнын билет-келеринден, онашкан ажил-дан дээш бот-харысгаларын-дан хамааржыры улаш ужу-дуг бис. Бир эвес кияң бурзу ажилын тургузуга болуучу бедик харысалааны чедир улаш билбес болса, «Ажы-кыштын бедилер», «Бедик шы-нар дээш», «Ховулаң турарлар чок ажилдаар деп кийгирчи-лар аяк-ла курут сөстөр бо-луп артып кал.

Бистин республикада бо талаам-биле багай өвөс ажил-лап турар коллективтер бар. «Тыва кобальт» комбинаттың коллективни шынар-даа, сан-туң-даа талаам-биле багай өвөс көргүзүлгөни чедип ал-ган. Ында кобальтта ко-бальт 67 хуу, никель 62 хуу, а планда көрдүнгөни 52 хуу. Комбинатка чаа ажилга кир-генерни дораан-на дагды-ныктыга чедип алырыңа дуза-ны көргүзөр. Сөптөр арзынла уду-редир хиналааны тургус-кан. Бир эвес инеретиниң ити багай ажилдаан болса, по-дугу кемчелги чөдө көрү-түр, русиң бөктү руданы бергин бола, база-ла чоругу кемчелги алыр дээш кичаар ортанизастаттыгы. Бот-бот-тарыңа дузаны көргүзөри, негелдетиң — комбинатта че-дикшиңниң ажилдарының чөсөз болган.

СОВЕТ КОСМОНАВТИКАНЫҢ БУЗУРЕЛДИГ БАЗЫМНАРЫ

Совет космонавтылар В. Ля-лов биле В. Рюмин орба-тага төвүдө эр үр ужу-душкунуң чедикшиңниң доосканын космос дөдөниң шипчелериниң болгаш шип-челер алырыңиң хөдөзө улуучу салымшыкы кылдыр бүгү дөдөстөйе шыңалыр үнөзө. «Салют»—«Союз» дээр эртем-шиңдел комлекцияның бор-туңга боттарыңиң эртерген 175 конуңуң дугузуула олар космонавтыларың эртемниң, улуучу ажил-агил-ның практи-каның чүдү-буру талаарыңиң улам ичигаш хөдүдөшүнө чугула ужу-дугулаң варин эртем-техникниң шенделер-ниң болгаш шипчелдериниң улуучу программаның чедик-шиңниң күөсеткелер. Ол бо-лушкунга холбаштыр сен-тябрь 10-да Москвага совет болгаш дашкык журналист-терге парлалга конференция эртерген.

Парлалганың радионуң болгаш телевидениениң талө-дөкчөдөрү-биле ужуражыны-кына — космоска кажан-лаз түрүп көрбөзүр үр релстий мээдэрлары — СССР-ниң ужу-дукчу космонавтылары В. Ля-лов биле В. Рюмин, сургалгы совет эртемденер, космос техниканың специалистери, ужудушкуну башкар болгаш совет космонавтылар белет-кээр төптүң удуруткучулары коллегенер. Парлалга конфе-ренцияны башкарыкчызы, СССР-ниң Дашкык херектер министрвостунуң Парлалга комитетиниң эртерген Ю. И. Черников оларны журналист-терге таныштырган.

Космос дөдөниң шипчелер-иниң болгаш ажилдарының талаамыга дөдөстөйе кады ажилдакыла чөдөлөшүн «Интеркосмос» дарганы СССР-ниң Эртемнең академия-зының академиги Б. Н. Петрова бир дугаарында чүвө чугула-лаш, эртем шипчелдериниң болгаш шенделериниң ужу-душкуну үезинде күөсеткел-терге парлалга конференция берген.

ОЛАРНЫҢ УЛУУ

«Талы» совхозтун Найрал салбырында коммунист С. Бо-лушкы удуруткун хөдөзө-нениң ородол бригадалың ния-тиниң малыга бижит кем-суурну белеткээр даш ажил-чөдөркө боттарының үлүг-ху-зун чыдың-на төлөспти-биле кирип турар.

Эңир чылын удуг кандаа-шык турар-даа бригадала 40 тонна сиең белеткээр соци-алистниң хулуазыңи 64 тонна кылдыр ажил күөсеткен.

Элбек сүт дээш ТОС АЙНЫҢ ПЛАНЫН КҮӨСЕТКЕН

«Улуг-Хая» совхозтун Арыг-Бажи сүт-баран фермазы Улуг-Хем районда эң дөдө деп санадып турар. Ферма күрү-неге сүт садырыңиң планын доктаамал ажил күөседип кел-ген. Ында саанчылар найралдык болгаш бир деминг ажил-лап турар. Олар чынын өгөри-биле чайлаглап үнер. Саал-дын база-ла ажил чөдөр чорудар.

Саанчылар мезелин астаа болса-даа, фермаңиң саанчы-лары багай өвөс көргүзүп чедип ал турар. Чижээ, Дугар Эрик-кыс болууда быгылаан инектериндө сөс айлар дугу-зуунда ниятин-биле 24 775 кг сүттү сагган, азы бир инекке

Фоторепортаж

өнааштыр 1300 кг. Ол мыкшак Нурзат Өчөй болгаш өскө-дөр-даа база бедик көргүзүлгөни чедип алган.

ЧУРУКТАРДА: инектерни кежээки саалдага өкөп турары; хоочун саанчы Дугар Эрик-кыс (оң талазында) саанчылар

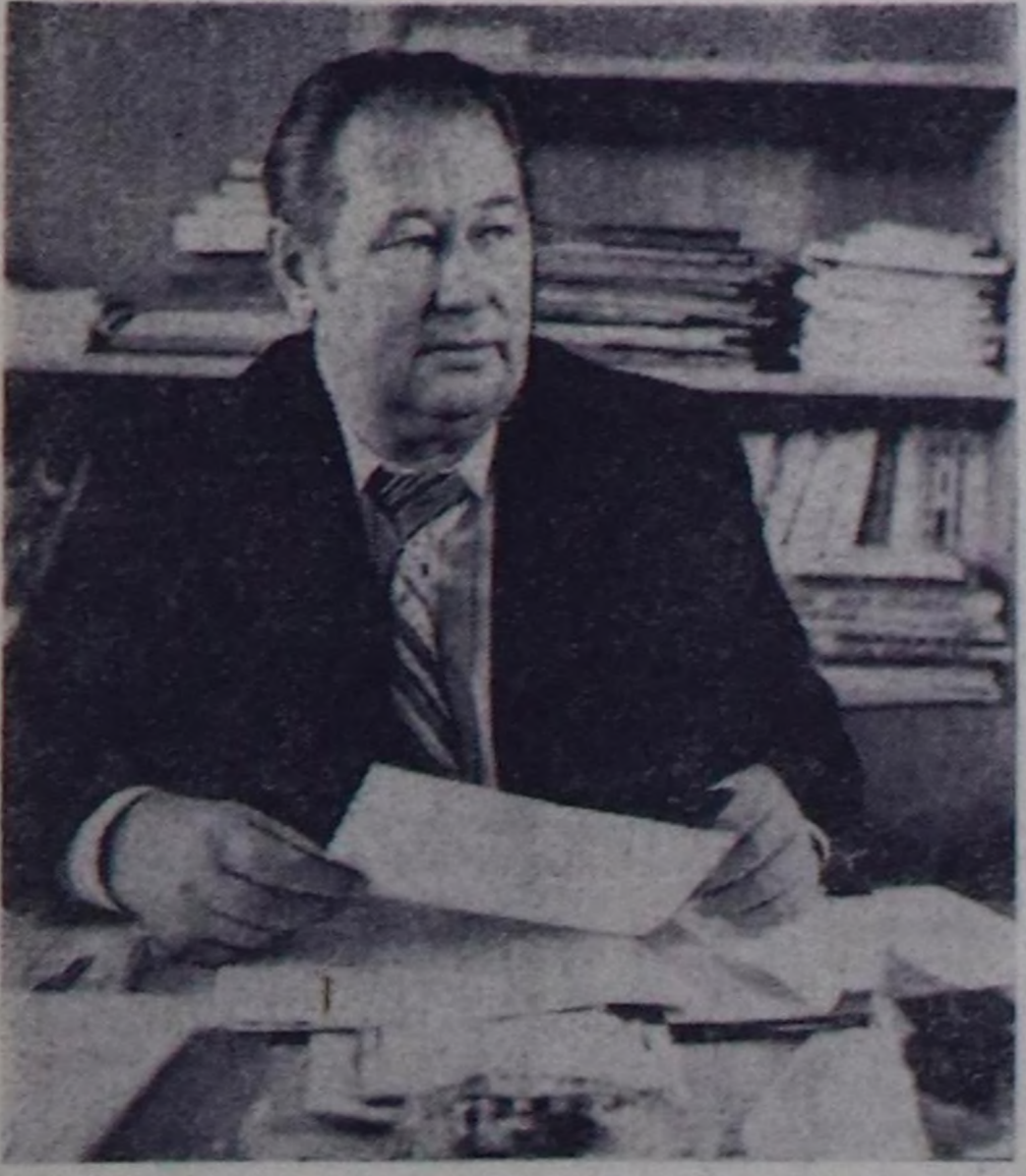

Хөдөк болгаш Өчөй-биле; фермаңиң аныктырының өртү-зүндө эки саанчы комсомолчу Галина Домит; сагган сүт са-валаттыгы.

А. ЗАЙЦЕВИЦ фотолары.

ССРЭНИН КҮРҮНЕ ШАҢНАЛЫН ТЫПСЫРЫНГА КИРГЕН

«Мосфильм» киностудиянын тырттырганы «Менге кыйгы» деп хей сериалыг уран-чечен телефильмнің сценарийинин автору А. С. Ивановту 1979 чылдың ССРЭ-нин Күрүне шаңналын тыпсырынга дептиштен. ЧУРУКТА: чогаалчы Анатолий Степанович Иванов. В. СЕВАСТЬЯНОВУЧУ ФОТОЗУ.

КУДУМЧУ МУЗЕЙ АПААР

Ульяновск хоорайның Ленин кудумчуу аяк дээр алаанда мемориал апаар. Хоорайның бо кезонге тудугчулар эртен чус чылдың төвүндө Ульяновтарның чурттап турганы үениң байдалын катап тургузар. Оон мурундо Москва кулумчуузда баштыңың ады-биле хоабашкан эвеш эвес тураскаалык черлер бар деп, СЭТА-нын корреспондентин В. Забонин бижип турар. Бо кудумчул анык Ленин гимназияге, Сивига хемге өлтүрүлгө чоруп турган. Мында магазиндин Ульяновтар номбарын, ноталарын сазып ап турган. Баз бир бажында Илья Николаевичтин барып турганы тинографиязы бар. Катап тургузуда ажалдары доостурга Ульяновскиде Ленинчи мемориалдык зона улам калбарар.

Эмчинин сүмези

УРУГ БАГАЙ УДУУР БОЛЗА...

Бистин бо дүвүрээниң чус чылдың уругуң уйгуу үрелер чорук болгачок таваржыр. Ол яны-бүрү хембирлиг: уруг үр-ле удуй аяк-оо, бо талааның аңдар-лал-дүндөрүн, кыяктыңар, бижиле шимээге доран отту чаптып кээр, азы доран-ла оттуз, эртен эрте түрүп келсе-даа суларгай могай-шалаан хембирлиг болур. Уругтарның уйгуу үрелери нерви системаны аарып баксыраан, угаан-болда-ла хей диксын азы хей күш удуур-геннинде могай уругтарга таваржыр, олар шугуа, утуучул, бажы аарып чорур, омак эвес халаргай кижилер болурлар. Уругтарның нерви системаның аарып баксыраан чорур калуудаң өг-бүлениң иштинде кижилериниң эң-найрал чогунаан, удуур, чөмчөп шакты таарыштырааннан, уругуң удуур эртен хөдөлү хөдөлүшкөнүң, дүвүр хөдөлүшкөнүң тыгыз. Чамдык ала-дөдөр өг-бүлениң кижилериниң болганын удуу болду-лар деп бижип кижини муңка, чорук чуртуунда, ааштык дымдар өрөөнринге эр албаан тургантар. Казым шымак уругтарга артык чүктешке ажыраак болбай, ыччала-даа күш-шынэ кошкоч, хоочу аарыгыл уругтарның нерви системаны аарып баксыраан чорукка чөмчөп. Ында чорук оон бир хардык Костя дээр оолга таваржышкан. Оол уругуң-ле бажым аарды дээр болу берген. Оон соонда авазы эскерип көрүп турарга, оол аажок турууча, кежээ арай боора удуур, каарктарын хере көрүп алган таваржыр чыдын дилеп, аңдар-лал-дүндөрүн апарган. Оон ийин оол удуу чыккан чалээр, кижилер калтар, саркылар, болганчок-оо отту чаптап кээр болу берген. Эртен оо арай боора турар, эртенги эрмен ойталаар, школда аажок хөн чок чорур турган. Кичээге оварычма чок олурар, башкылар канды-бир чүве чугааларга шу-гулаар, харин-даа мугалтар аарган болгаш өрөөнүп турары баксыраан. Оон соонда авазы-биле оолу эмчеге чедип келгенер. Эми оолду дугайын мугал-тан айткыч база шынчип көргөс. Оон түнелгиде оолду нерви системаны аарып баксырааны тодарап илген. Аарып канчан тыылгангай?

Тываның дыл, литература болгаш төгүндү эртем-шын-аңкыл институтунун эртем ажылдакчылары эртем теориялык ажылдарында аңгыда калбак масса амдыралга хүн бүрүде ажылгаар практиктик учур-дууларга ажылдарына база үндүрүп турар. Бо чорук эртем биле амдыралдык сырын ичелээниң дорт дугайы турар. Моон бир чижээге институтун дыл болгаш бижик секторунун бөлүк ажылдакчыларының тургусканы, филология эртемдеринин калдык-ды, Тыва АССР-нин эртемийн ажалдарыг ажылдакчызы Д. А. Монгуштуң редактор-лааны-биле бо чылдың август айда үнген «Нингил-политиктиг терминдерин орус-тыва словарь» ап болур. Мында словарь моон мурунда 1966 чылда 1000 тиражыг кылдыр үнген турган. Ол

ЧАА СЛОВАРЬ

словарь шагда саттыган. Баштайгы словарьның хем-кээли биге болгаш нинда шуну-ту 5600 хере термин кирген болза, чаа словарьда 8000 хере термин кирип турар. Чаа словарьның кол сору-газы тыва дымдык нингил-политиктиг терминологияны чурумчулары болур. Моон мурунда үнген словарь база-ла нингил сорулганы салган турган. Ыччала-даа ол словарьның үнгенинде бээр эртенги үениң дургузунда ор-да-да, тыва-даа дымдарың нингил-политиктиг терминологияны амдыралдык шап-кын хөдүкүлүшенин уркуун-дан эвеш эскерилешкениге таварышкан: чаа терминер тыптып келгенин, мурунда турган терминерниң чам-дыктарының уткалары эскер-лел берген. Чамдык терминер шоолуг ажылдакчылар апар-ган. Моон учурунда нингил-политиктиг терминериниң орус-тыва чаа словарьны белеткеп үндүрерин амдырал-теген келген.

Школа болгаш амыдырал

ЧАРАШ ЧУУЛДУ БИЛИРИНГЕ ӨӨРЕНИР

Ленинградтың № 115 профессионал-техникат училищениң чаа келген сургуулары, метрополитенини келер уделги амдыралчылар, бир-ле дугайында кичээлден чедип келдир-ге, оларны эстетика бажымы Тамара Чертокчаа уткуп алар. Оон кичээли эскерилген ил-галды эгээр. — Сизер хөстөгү, шөлөө, иени дымдарыңа элтип кыл-дыр олтурп алыңар—деп, ол сургууларга чугаалар, — силерни көөрүмдө-даа эки бол-гай. Кезек каада класс нити шим-зөөнүп алаар: сандалар шыгырап, идиктер даажы дым-налар. Оон соонда муржым алаар. Шунту эчокчуна бээр, чүге дээрге чараш кылдыр олуруп база билери чугула ычкыжыл. Ол профтехучилище Ленин-градтың аныктарының ара-зында ат-сорулгы. Сес класс дооскан ийи школатыны бир-ээли ПТУ-ге кирип турар. Чараш чыл дургузунда олар-ның программатын этикалык куруу эртин келген. Ол кичээли 50-ин аудиторияга, делгелег, музей залдарына болгаш филармонияга эртин-рип турар. — Бис сургуулардыкы доолдунур турар өртемийниң каас-чаражың магаларыңа өөредир деп орамдалык тур-лор бис—деп, Тамара Чер-токчаа чугаалады. — Бистин дуулаакчыларым хей Ленин-градтың театрларың ак-терлары болгаш хөг-жүмчүлери удуу сал-дары биске чедирип келген. Анык ажилчының чыдам болган хүнү бисте доктамаал эртин турар. Атаа чогаалчы-лар, шүлүкчүлөр, уран чүүл ажылдакчылары уругуңу ээр. Оон аңгыда бис моделдерлер, дизайнлер, коллекцио-нерлер, чыгыс сөс-биле чо-гааларга, уран чүүл, чога-дык чорук-биле холбашкан кижилерин чап турар бис. «СИЛЕРГЕ ЭСТЕТИКА ХЕРЕК БЕ?» Мындагы уткалыг айткы-ны бирги курсуларга салган бис. Оларның хей кезин 16 хардыг эвээлдер-ле болгай. Ийи чыл болгаш олар элек-

ОЛИМПИЙЖИ

К Б М Ы Л

Валерий Бордов, Ниналай Авилло, Юрий Садых, Сергей Петренко болгаш еске-даа су-рагыл совет олимпийжилер шөлөлчү чылдарының дугайында кезээде чылы-биле сан-тып чугаалар. Олар беттары-ның мергежилдиң белиңге баштайгы бажымынын хан-дыкшыдыг күш-культура ки-чээлдеринде, школатың спорт секцияларында эгелээ. Понор лагерлериниң, рэй-онирниң болгаш хоорайлар-ның шөлөлчүлүк спартакиа-даларына олар кирип тура, бажымы тура-сорулгуг чорун-га, кадыг-береге төрүлбас, салдырган сорулганы чедип албаанда наман-даа ойтала-гас, номандаа эминге кан-дыг-даа үеде дуулаарыңа белең кылдыр өөренип алган-нар. Украинаның үш школаты-ның бирээзи-ле ПТО-нуң комплексиңиң херек демзө-нин дилекчи, дөрт кими-ниң бирээзи-ле спортчу раз-рлчы болуп турар. Бо чыын эртенгил шөлөлчүлүк рес-публика спартакиадазы өрө-ниңчилерниң күш-дуула тала-зы-биле сайыралыңа, мерге-жилин белиңдеринге биче эвес салдарыг болган. Эртен чылдың күзүндө Ташкентте болган XV бугу-зөлөл спартакиадазыга Ука-ринаның анык спортчу-лары 266 медальды, оон ин-тинден 127 алтын, 93 мөң-гүн, 46 хүлөр медальды ча-лап ала-даа, аңаа омурга-лаан, спортчу мергежилни улам бедип, понорлерниң болгаш шөлөлчүлүк спар-такиадаларында иделейкип кирип турарлар. Ол маргалдаалар «Келер үениң олимпийжизи кымыл?» деп нийгырыгың аада-биле эр-тен. Украинаның школары-ның спортчу материал-техник-тиг базасы өскөн. 1978 чыл-да 305 чаа спорт залын, 750 аягы ойнаар, 207 футбол шөлөлчүлүк, 340 чина атлетика секторун, 534 чина боо-лаар черлерин туттан. Шөлөлчүлүк спартакиа-дазының түнөл ооназы рес-публиканың 19 хоорайыга эртен. И. САЙНО, СЭТА-нын көрр.

Редакцияның адреси: Кызыл, Шетякин-Кравченко кудумчуу, бажым № 1. ТЕЛЕФОННАРЫ: Редакторуну 2-24-63, редакторуну оралакчыларының 2-35-24, 2-31-75 харысчалдыгы секретарының 2-23-33, секретариатың 2-23-33, партиягы амдырал болгаш совет тургузу калдыктарының 2-37-13, промдала кидилганы 2-31-75, культура кидилганы 2-23-54, кезде аяк-аңгы калдыкыны 2-21-47, көстөрү кидилганы 2-22-64, чага кидилганы 2-41-27, информатив кидилганы 2-20-60, корректорларының 2-27-41, бухгалтерларының 2-12-45, солун каабейы баргада 2-32-75 телефонче долгар.

Кызыл АССР-иниң Министрлер Чогулундагы Ном Удурер чер, полиграфич болгаш оом салдыкыңы талазы-биле эргелдигиң типографиязы (Кызыл, Шетякин болгаш Кравченко кудумчуу, бажым № 1), Тираж 16305. Чыгыр № 2165. СОЛУН НЕДЕЛЯДА 6 КАТАП УНЕР. TC-01045.